

Національний
банк України

Положення про розкриття інформації та розміщення інформаційного документа про стандартний страховий продукт на вебсайтах страховиків та страхових посередників

Проект постанови до обговорення

Коротке резюме (1/2)

Проблематика на ринку

- Страховики України на вебсайтах не надають повну інформацію про страховий продукт (зокрема щодо виключень із страхових випадків та підстав для відмови у здійсненні страхових виплат), через що споживач не в повній мірі розуміє, на яких умовах укладається відповідний договір страхування. Як наслідок, в разі настання страхового випадку виникають суперечки між страховиком та споживачем через ненадання інформації про страховий продукт та необізнаність споживача в причинах відмови у здійсненні страхових виплат
- До УЗПСФП за 2022 рік надійшло 723 звернення (31,4% від загальної кількості звернень щодо діяльності страхових компаній) що були прямо чи опосередковано пов'язані з недостатнім (неповним) інформуванням споживачів про умови страхового продукту до укладення договору, зокрема про порядок здійснення страхового відшкодування та підстави для відмови страховиком у страховій виплаті після настання страхового випадку

Новий Закон

- 01 січня 2024 року вводиться в дію новий Закон України «Про страхування»*

Коротке резюме (2/2)

Підстави для розробки

- **Повноваження встановлювати вимоги до:**
 - Розміщення інформації на вебсайті страховика та страхової групи (пункт четвертий частини другої, пункт четвертий частини третьої статті 50 Закону «Про страхування»*)
 - Форми надання інформації про страховий продукт (абзац другий частини першої статті 86 Закону «Про страхування»*)
 - Форми та змісту інформаційного документа про стандартний страховий продукт (частина сьома статті 86 Закону «Про страхування»*)
 - Переліку іншої інформації, яку страховик зобов'язаний повідомити клієнту перед укладенням договору страхування (пункт 7 частини першої статті 87 Закону «Про страхування»*)

Міжнародний досвід (1/2)

Європейський союз

- Аналіз законодавчих актів ЄС (Директива (ЄС) 2016/97¹, Регламент (ЄС) 1286/2014², Регламент (ЄС) № 2017/1469³)
- Директивою (ЄС) 2016/97¹ визначено вимоги до форми інформаційного документа про стандартний страховий продукт, а саме: документ має бути однаково зрозумілим в кольоровій та чорно-білій формі, не вводити споживача в оману та мати посилання на повну переддоговірну інформацію. Такий документ має бути розміщеним в електронному вигляді на вебсайті страховика та надаватися безкоштовно в паперовому вигляді за запитом споживача
- Регламентом (ЄС) 1286/2014² визначено вимоги до змісту інформаційного документа про стандартний страховий продукт **страхування життя**, що, зокрема, має містити в заголовку інформацію, що цей документ надає ключову інформацію про страховий продукт, та інформація потрібна для розуміння сутності, ризиків, потенційних вигод та збитків цього продукту, та допомагає порівняти його з іншими продуктами, а також містити застереження, що продукт не є простим та може бути складним для розуміння (стаття 8)
- Регламентом (ЄС) № 2017/1469³ встановлено вимоги щодо форми і змісту інформаційного документа про стандартний страховий продукт страхування іншого, ніж страхування життя

1. Директива №2016/97/ЄС Європейського Парламенту та Ради ЄС від 20 січня 2016 року про розповсюдження страхових послуг <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/ALL/?uri=CELEX:32016L0097>

2. Регламент № 1286/2014/ЄС Європейського Парламенту та Ради ЄС від 26 листопада 2014 року про основні інформаційні документи для пакетних роздрібних та заснованих на страхуванні інвестиційних продуктів <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32014R1286>

3. Регламент № 2017/1469/ЄС Європейського парламенту та Ради ЄС про встановлення стандартизованого формату представлення інформаційного документа про страховий продукт <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017R1469&from=NL>

Міжнародний досвід (2/2)

Ірландія,
Німеччина,
Великобританія

- Аналіз законодавчих актів Ірландії (Consumer insurance contract¹), Німеччини (Verordnung über die Versicherungsvermittlung und-beratung²), Великобританії (Insurance: Conduct of Business³)
- *Вищенаведеними актами встановлено вимоги до розкриття інформації (уключаючи її розміщення безпосередньо на сторінці про страховий продукт на вебсайті страховика), про такі умови страхового продукту, як :*
 - *Перелік страхових ризиків*
 - *Виятки із страхових випадків*
 - *Підстави для відмови у страховій виплаті*

1. Закон Парламенту Ірландії «Про страхування»
<https://www.irishstatutebook.ie/eli/1989/act/3/enacted/en/html>

2. Закон Федерального відомства Німеччини з фінансового нагляду «Про страхове посередництво та консультації» https://www.gesetze-im-internet.de/versvermv_2018/VersVermV.pdf

3. Керівництво Управління фінансового нагляду Великобританії «Страхування: Ведення бізнесу»
<https://www.handbook.fca.org.uk/handbook/ICOBS.pdf>

Закон «Про страхування»¹ та Закон «Про фінансові послуги»² (1/2)

- З метою реалізації взятих на себе зобов'язань в рамках Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом 18 листопада 2021 року було прийнято Закон «Про страхування»¹ та 14 грудня 2021 року було прийнято Закон «Про фінансові послуги»²
- Законом «Про страхування»¹ встановлено вимоги щодо розкриття інформації про страховий продукт, а саме:
 - Змісту інформаційного документа про стандартний страховий продукт та його розміщення на вебсайті страховика у частинах четвертій, шостій статті 86
 - Розміщення на вебсайті загальних умов страхового продукту (правил страхування) у абзаці другому частини першої статті 89
 - Зазначення в інформаційному документі про стандартний страховий продукт посилання на документи, в яких міститься повна інформація про страховий продукт
- У частині другій статті 7 Закону «Про фінансові послуги»² встановлено вимоги щодо розміщення на вебсайтах надавачів фінансових послуг (уключаючи страховиків):
 - Інформації про надавача фінансових послуг
 - Переліку послуг та продуктів, що надаються, порядку та умовами їх надання
 - Вартості, ціни/тарифам, розміру плати (процентів, винагороди) щодо продуктів
 - Інформації про механізми захисту прав споживачів
 - Найменування посередників
- У абзаці другому частини п'ятої статті 9 Закону «Про фінансові послуги»² встановлено вимоги щодо оприлюднення на вебсайті надавача фінансових послуг (уключаючи страховиків) публічної частини договорів про надання фінансових послуг (уключаючи договори страхування)

Закон «Про страхування»¹ та Закон «Про фінансові послуги»² (2/2)

У зазначених Законах не міститься усіх норм/вимог, які є у Директиві та Регламентах ЄС щодо розкриття інформації та розміщення інформаційного документа про стандартний страховий продукт, та окремі вимоги щодо розкриття інформації на вебсайтах страховиків мають бути встановлені нормативно-правовими актами Національного банку України

ЯК Є

Поточний стан

- *Нерозкриття/надання неактуальної та/або неповної інформації про страхові продукти на вебсайтах страховиків*
- *Відсутність інформаційного документа про стандартний страховий продукт на вебсайті страховика*

ЯК МАЄ БУТИ

- *Наявність на вебсайтах страховиків інформації про страхові продукти*
- *Розміщення інформаційного документа про стандартний страховий продукт на вебсайті страховика*

Мета проєкту постанови

- Врегулювати на рівні нормативно-правових актів Національного банку України окремі норми Закону «Про страхування»* щодо розкриття інформації страховиками на власних вебсайтах, а також форми та змісту інформаційного документа про стандартний страховий продукт

Форма інформаційного документа про стандартний страховий продукт відповідно до Регламенту (ЄС) № 2017/1469*

The diagram illustrates the structure of an Insurance Product Information Document (IPID) for 'Xxxxx Insurance'. The document is titled 'Insurance Product Information Document' and includes the following sections:

- Company:** <Name> Insurance Company
- Product:** <Name> Policy
- What is this type of insurance?** (Description of Insurance)
- What is insured?** (List of covered risks)
- What is not insured?** (List of excluded risks)
- Are there any restrictions on cover?** (List of restrictions)
- Where am I covered?** (List of covered territories)
- What are my obligations?** (List of consumer obligations)
- When and how do I pay?** (List of payment terms)
- When does the cover start and end?** (List of coverage period)
- How do I cancel the contract?** (List of cancellation terms)

Callouts on the left side of the diagram point to the following sections:

- Клас страхування
- Найменування страховика
- Страхові ризики
- Територія дії договору страхування
- Обов'язки споживача
- Порядок сплати страхової премії
- Порядок припинення дії договору страхування

Callouts on the right side of the diagram point to the following sections:

- Назва страхового продукту
- Винятки із страхових випадків
- Підстави для відмови у страховій виплаті
- Строк дії договору страхування

*Регламент № 2017/1469/ЄС Європейського парламенту та Ради ЄС про встановлення стандартизованого формату представлення інформаційного документа про страховий продукт <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017R1469&from=NL>

Вимоги до розміщення інформації на вебсайті (1/2)

Страховик/страховий посередник¹ розкриває на власному вебсайті таку інформацію

Порядок дій у випадку банкрутства²

Черговість задоволення вимог споживачів (здійснення страхових виплат, повернення частини сплаченої страховику страхової премії) у випадку визнання страховика банкрутом

Попередження для споживача

Попередження про наслідки для споживача у випадку невиконання ним обов'язків, передбачених договором страхування (уключаючи несвоєчасне повідомлення про настання страхового випадку та несвоєчасну сплату страхової премії)

Окремі умови страхового продукту

Об'єкт страхування, перелік страхових ризиків, розмір страхової суми, премії або тарифу, франшизи, територія та строк дії договору страхування, порядок розрахунку та умови здійснення страхових виплат, уключаючи підстави для відмови у здійсненні страхових виплат та винятки із страхових випадків, що передбачені умовами страхового продукту

Субліміти

Ліміти відповідальності страховика за окремим об'єктом страхування, страховим ризиком або страховим випадком, групою страхових ризиків та/або страхових випадків (за наявності)

Вимоги до розміщення інформації на вебсайті (2/2)

Страховик/страховий посередник¹ розкриває на власному вебсайті таку інформацію

«Супутні»
страхові
продукти

Можливість придбати страховий продукт окремо, якщо такий продукт пропонується разом із супутнім/додатковим товаром, роботою або послугою, що не є страховою, як складова одного пакета або договору

Акційні
пропозиції

Умови отримання знижки на страховий продукт та акційні пропозиції страховика (за наявності), уключаючи терміни їх дії

Податкові
забав'язання
та пільги²

Порядок оподаткування страхових виплат та застосування податкових пільг

Вигоди за
страхуванням
життя²

Розмір та порядок визначення можливих вигод, що перевищують встановлені договором страхові суми та/або страхові виплати

Умови
зменшення
страхової
суми²

Умови редукування (зменшення) страхових сум та/або страхових виплат у разі несплати страхової премії у визначені договором розмірі та строки

Вимоги до інформаційного документа про стандартний страховий продукт*

Однозначність

Інформація, зазначена в інформаційному документі про стандартний страховий продукт має відповідати актуальним умовам страхового продукту та не вводити в оману споживача

Відображення та відтворення

Інформаційний документ про стандартний страховий продукт повинен відображатися на екранах різних технічних засобів телекомунікацій, а також передбачати можливість відтворення на папері зі збереженням цілісності та читабельності

Примітка у заголовку

“Цей документ надає ключову інформацію про страховий продукт та не є пропозицією щодо укладення договору страхування. Зазначена інформація потрібна для розуміння сутності, ризиків, потенційних вигод та збитків цього продукту, та допомагає порівняти його з іншими продуктами”

Застереження

Інформаційний документ про стандартний страховий продукт страхування життя має містити застереження “цей страховий продукт потребує попереднього ознайомлення від споживача для прийняття ним усвідомленого рішення про укладення договору страхування”

* Вимоги, встановлені Директивою №2016/97/ЄС Європейського Парламенту та Ради ЄС від 20 січня 2016 року про страховий розподіл та Регламентом № 1286/2014 Європейського Парламенту і Ради ЄС від 26 листопада 2014 року про основні інформаційні документи для пакетних роздрібних та інвестиційних страхових продуктів

Вимоги щодо інформації, зазначеної в інформаційному документі про стандартний страховий продукт

Вимоги, встановлені Законом «Про страхування»¹

- Інформація про клас страхування та стислий опис стандартного страхового продукту
- Стислий опис страхових ризиків та обмежень страхування
- Мінімальний та/або максимальний розмір страхової суми (лімітів відповідальності)
- Застосування франшизи (вид та розмір у разі її наявності)
- Відомості про територію, на яку поширюється дія договору страхування
- Порядок та строки сплати страхової премії
- Винятки із страхових випадків та підстави для відмови у страховій виплаті
- Обов'язки сторін при укладенні та протягом строку дії договору страхування
- Порядок дій у разі настання події, що має ознаки страхового випадку
- Порядок здійснення страхових виплат
- Строк дії договору страхування, включаючи інформацію про період страхування
- Підстави та порядок припинення дії договору страхування
- Посилання на документи, в яких міститься повна інформація про стандартний страховий продукт та умови договору страхування
- Інша інформація залежно від особливостей страхового продукту

Додаткові вимоги, передбачені проектом НПА НБУ²

- Найменування страховика
- Номер та дата видачі ліцензії на здійснення діяльності із страхування
- Місцезнаходження страховика
- Адреса офіційного вебсайта страховика
- Розмір страхової премії/страхового тарифу
- Визначення розміру викупної суми (для страхових продуктів за класами страхування 19-23)
- Гарантований інвестиційний дохід (для страхових продуктів за класами страхування 19-23)
- Можливість участі у прибутках страховика (для страхових продуктів за класами страхування 19-23)
- Форма договору страхування
- Канал (и) реалізації страхового продукту

Деталізація окремої інформації, зазначеної в інформаційному документі про стандартний страховий продукт

Вид інформації	Деталізація зазначеної інформації
Територія та строк дії договору страхування	Територія, на яку поширюється дія договору страхування Мінімальний та максимальний строк дії договору Умови та порядок продовження строку дії договору ¹
Розмір страхової суми (ліміту відповідальності)	Мінімальний та максимальний розмір страхової суми (ліміту відповідальності) або ануїтету ² в національній або іноземній валюті. Якщо страховим продуктом передбачено розподіл страхової суми, ліміту відповідальності страховика або ануїтету ² за об'єктами страхування, групами страхових ризиків та/або страхових випадків – мінімальний та максимальний розмір страхової суми, ліміту відповідальності або ануїтету ² страховика в національній або іноземній валюті за кожним об'єктом страхування, ризиком або випадком Порядок визначення розміру страхової суми Умови редукування (зменшення) страхових сум та/або страхових виплат ²
Визначення розміру викупної суми²	Посилання на інформацію, де визначено мінімальний (гарантований) розмір викупної суми на кінець кожного року дії договору страхування життя (або на коротший регулярний період) в національній або іноземній валюті в абсолютній величині та/або у відсотках від страхової суми за ризиком дожиття чи від сплачених страхових премій (<u>за договорами, що містять накопичувальну складову</u>) Посилання на інформацію, де визначено порядок розрахунку розміру викупної суми (<u>за договорами, що не містять накопичувальну складову</u>)
Підстави та порядок припинення дії договору страхування	Дії сторін договору для дострокового припинення строку дії договору, порядок та строки повернення страховиком страхової премії (її частини)* або виплати викупної суми ² Право споживача на відмову від договору страхування, передбачене статтею 107 Закону України від 18.11.2021 року № 1909-IX «Про страхування»
Розмір страхового тарифу/ страхової премії	Мінімальний та максимальний розмір страхового тарифу у відсотках від страхової суми або мінімальний та максимальний розмір страхової премії в національній або іноземній валюті
Застосування франшизи	Вид, мінімальний та максимальний розмір в національній або іноземній валюті, або у відсотках від страхової суми/страхової виплати, або в інших розрахункових одиницях франшизи Якщо страховим продуктом передбачено різний розмір франшизи за об'єктами страхування, групами страхових ризиків та/або страхових випадків – мінімальний та максимальний розмір в національній або іноземній валюті, або у відсотках від страхової суми/страхової виплати, або в інших розрахункових одиницях за кожним об'єктом страхування, ризиком або випадком

Форма інформаційного документа про стандартний страховий продукт (за класами страхування іншими, ніж страхування життя)

Оскільки форма інформаційного документа про стандартний страховий продукт відповідно до Регламенту (ЄС) № 2017/1469¹ не містить усієї інформації, встановленої у частині шостій статті 86 Закону «Про страхування»², пропонується встановити наступну форму інформаційного документа про стандартний страховий продукт **за класами страхування іншими, ніж страхування життя:**

Інформаційний документ
про стандартний страховий продукт

(Назва страхового продукту)

Цей документ містить загальну інформацію про страховий продукт та не є пропозицією щодо укладення договору страхування. Зазначена інформація потрібна для розуміння сутності, ризиків, потенційних вигод та збитків цього продукту, та допомагає порівняти його з іншими продуктами

№ з/п	Вид інформації	Інформація для заповнення страховиком
1	2	3
1	1. Інформація про страховика	
2	Найменування страховика	
3	Номер і дата видачі ліцензії на здійснення діяльності із страхування	
4	Місцезнаходження страховика	
5	Адреса офіційного вебсайта страховика	
6	2. Основні умови страхового продукту	
7	Клас страхування та опис страхового продукту	
8	Страхові ризики та обмеження страхування	
9	Територія та строк дії договору страхування	
10	Розмір страхової суми (ліміту відповідальності)	
11	Франшиза	
12	Розмір страхової премії/ страхового тарифу	
13	Порядок та строки сплати страхової премії	
14	Обов'язки сторін	
15	Підстави та порядок припинення дії договору страхування	
16	3. Здійснення страхових виплат	
17	Порядок дій у разі настання події, що має ознаки страхового випадку	
18	Порядок здійснення страхових виплат	
19	Винятки із страхових випадків та підстави для відмови у страховій виплаті	
20	4. Інша інформація	
21	Форма договору страхування	
22	Канал (и) реалізації страхового продукту	
23	Інша інформація про страховий продукт	
24	Посилання на документи, в яких міститься повна інформація про стандартний страховий продукт	

Технічні вимоги до інформаційного документа про стандартний страховий продукт:

Шрифт гарнітури Times New Roman,

*Кегль шрифту не менше 12
друкарських пунктів*

Колір шрифту чорно-білий

*Формат розміщення - окремим
документом (файлом формату pdf) на
власному вебсайті, безпосередньо на
вебсторінці з інформацією про
страховий продукт*

Форма інформаційного документа про стандартний страховий продукт (за класами страхування життя)

Оскільки форма інформаційного документа про стандартний страховий продукт відповідно до Регламенту (ЄС) № 2017/1469¹ не містить усієї інформації, встановленої у частині шостій статті 86 Закону «Про страхування»², пропонується встановити наступну форму інформаційного документа про стандартний страховий продукт **за класами страхування життя** :

Інформаційний документ
про стандартний страховий продукт

(Назва страхового продукту)

Цей документ містить загальну інформацію про страховий продукт та не є пропозицією щодо укладення договору страхування. Зазначена інформація потрібна для розуміння сутності, ризиків, потенційних вигод та збитків цього продукту, та допомагає порівняти його з іншими продуктами

№ з/п	Вид інформації	Інформація для заповнення страховиком
1	2	3
1	1. Інформація про страховика	
2	Найменування страховика	
3	Номер і дата видачі ліцензії на здійснення діяльності із страхування	
4	Місцезнаходження страховика	
5	Адреса офіційного вебсайта страховика	
6	2. Основні умови страхового продукту	
7	Клас страхування та опис страхового продукту	
8	Страхові ризики та обмеження страхування	
9	Територія та строк дії договору страхування	
10	Розмір страхової суми/ануїтету	
11	Франшиза	
12	Розмір страхової премії/ страхового тарифу	
13	Порядок та строки сплати страхової премії	
14	Обов'язки сторін	
15	Підстави та порядок припинення дії договору страхування	
16	Гарантований інвестиційний дохід	
17	Можливість участі у прибутках страховика	
18	Визначення розміру викупуної суми	
19	3. Здійснення страхових виплат	
20	Порядок дій у разі настання події, що має ознаки страхового випадку	
21	Порядок здійснення страхових виплат	
22	Винятки із страхових випадків та підстави для відмови у страховій виплаті	
23	4. Інша інформація	
24	Форма договору страхування	
25	Канал (и) реалізації страхового продукту	
26	Інша інформація про страховий продукт	
27	Посилання на документи, в яких міститься повна інформація про стандартний страховий продукт	
28	Застереження: цей страховий продукт потребує попереднього ознайомлення від споживача для прийняття ним усвідомленого рішення про укладення договору страхування.	

Технічні вимоги до інформаційного документа про стандартний страховий продукт:

Шрифт гарнітури Times New Roman,

*Кегль шрифту не менше 12
друкарських пунктів*

Колір шрифту чорно-білий

*Формат розміщення - окремим
документом (файлом формату pdf) на
власному вебсайті, безпосередньо на
вебсторінці з інформацією про
страховий продукт*